PROJEKT

Ustawa
z dnia..... 2012 r.
o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym
i niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2006 r. nr 157 poz. 1119 ze zm.[1]) wprowadza się następujące zmiany:

1) Dokonuje się zmiany brzmienia art. 2, na następujące:

„Art. 2. Celem nadzoru nad rynkiem finansowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku również poprzez rzetelną informację dotyczącą funkcjonowania rynku, przez realizację celów określonych w szczególności w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, ustawie z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego oraz ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych."

2) Zmienia się treść art. 4 ust. 1 pkt 4) i nadaje się mu brzmienie:

„4) podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych **w zakresie funkcjonowania rynku finansowego, jego zagrożeń oraz podmiotów na nim funkcjonujących w celu ochrony uzasadnionych interesów uczestników rynku finansowego, w szczególności poprzez nieodpłatne publikowanie – w formie i czasie przez siebie określonym - ostrzeżeń i komunikatów w publicznej radiofonii i telewizji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;**

3) W art. 4 ust. 1 po pkt 4) dodaje się pkt 4a) w następującym brzmieniu:

[1] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2008 r., nr 231 poz. 1546, Dz.U. z 2010 r., nr 126 poz. 853, Dz.U. z 2011 r., nr 131 poz. 763.

„4a) Jeżeli Komisja uzna to za konieczne i uzasadnione potrzebą dotarcia do szerokiego kręgu odbiorców, ostrzeżenia i komunikaty, o których mowa w pkt 4, mogą być publikowane również w innych niż wskazane w pkt 4 środkach masowego przekazu. Wynagrodzenie za publikację bądź emisję zostanie pokryte ze środków finansowych, którymi dysponuje Komisja zgodnie z art. 19 ustawy."

Art. 2. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z dnia 17 czerwca 2011 r.) wprowadza się następujące zmiany:

3) Art. 5 pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) ocena zdolności kredytowej - ocena zdolności do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami, w terminach określonych w umowie o kredyt konsumencki, dokonywana przez kredytodawcę";

4) W art. 7 ust. 1 dodaje się punkt 4 w następującym brzmieniu:

„4) informację czy podlega nadzorowi organów uprawnionych do nadzoru nad rynkiem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym."

5) Dotychczasowe brzmienie art. 9 ulega skreśleniu i nadaje się mu następującą treść:

„Art. 9.1. Kredytodawca przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki jest zobowiązany do dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta.

2. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta lub na podstawie informacji pozyskanych z odpowiednich baz danych lub zbiorów danych zapewniających kompletność, wiarygodność i aktualność tych informacji.

3. Konsument jest zobowiązany do przedstawienia, na żądanie kredytodawcy, dokumentów i informacji niezbędnych do dokonania oceny zdolności kredytowej.

4. Jeżeli kredytodawcą jest bank, albo instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów ocena zdolności kredytowej dokonywana jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe oraz innych

regulacji obowiązujących te podmioty, z uwzględnieniem ust.1-3 niniejszego artykułu."

6) W art. 5 pkt 15, art. 13 ust. 1 pkt 18, art. 40 ust. 2, art. 43 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz. U. z dnia 17 czerwca 2011 r.) oraz w art. 138c § 1a ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.[2]) oraz w art. w art. 105 w ust. 4 w pkt 3 z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.[3]) skreśla się wyrażenie „ocena ryzyka kredytowego" i zastępuje wyrażeniem „ocena zdolności kredytowej".

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe[4] (Dz. U. 1997 Nr 140 poz. 939 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

7) W art. 105 ust. 4 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) pozostałym kredytodawcom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody osoby, której informacje te dotyczą."

Art. 4. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.)[5] wprowadza się następujące zmiany:

8) Dodaje się przepis art. 26a w następującym brzmieniu:

---

[2] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 672, Nr 152, poz. 1017 i 1018, Nr 217, poz. 1427 i Nr 225, poz. 1466.

[3] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530, Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228 i Nr 257, poz. 1724 oraz z 2011 r. Nr 72, poz. 388.

[4] Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i poz. 1387, Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260, Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398, Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401, Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272, Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315, Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 40, poz. 226, Nr 81, poz. 530. Nr 126, poz. 853, Nr 182, poz. 1228, Nr 257, poz. 1724, z 2011 r. Nr 72, poz. 388, Nr 126, poz. 715, Nr 131, poz. 763, Nr 134, poz. 779 i 781, Nr 165, poz. 984, Nr 199, poz. 1175, Nr 201, poz. 1181, Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. Nr 855.

[5] Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173.

„Art. 26a. O wydaniu decyzji, o której mowa w art. 26 ust. 1 w stosunku do instytucji finansowej niepodlegającej nadzorowi nad rynkiem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2006 r. nr 157 poz. 1119 ze zm.[6]), Prezes Urzędu niezwłocznie informuje Komisję Nadzoru Finansowego."

9) Dodaje się art. 31a w następującym brzmieniu:

„Art. 31a. Prezes Urzędu przekazuje organowi właściwemu w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym, informacje dotyczące działalności instytucji finansowych niepodlegających nadzorowi nad rynkiem finansowym, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie naruszenia przepisów prawa konsumenckiego oraz informuje ten organ o wszczętych postępowaniach w sprawach podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w stosunku do takich podmiotów."

Art. 5. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.[6)]) w art. 138c § 2 dodaje się punkt 4 w następującym brzmieniu:

„4) informacji czy podlega nadzorowi organów uprawnionych do nadzoru nad rynkiem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym."

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z upływem 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

[6] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r., nr 231 poz. 1546, Dz. U. z 2010 r., nr 126 poz. 853, Dz.U. z 2011 r., nr 131 poz. 763.

UZASADNIENIE

1. Aktualny stan prawny i projektowane zmiany. Cel wydania ustawy. Przewidywane skutki prawne.

Celem niniejszej nowelizacji jest wprowadzenie w polskim systemie prawnym regulacji dotyczących funkcjonowania rynku finansowego mających na celu zwiększenie poziomu ochrony uzasadnionych interesów konsumentów dokonujących czynności prawnych z rożnymi instytucjami finansowymi. Przedmiotowa zmiana wychodzi naprzeciw aktualnym potrzebom uzupełnienia luk w ustawodawstwie i zmian na rynku finansowym mającym na celu zwiększenie ochrony uzasadnionych interesów uczestników tego rynku - konsumentów.

Zmiany w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Obecnie problematykę nadzoru nad instytucjami rynku finansowego reguluje ustawa z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Organem powołanym do sprawowania nadzoru jest na mocy ww. regulacji Komisja Nadzoru Finansowego, której działania nadzorcze sprowadzają się do szeregu czynności wykonywanych w ramach kontroli pod kątem zgodności z prawem działalności banków i innych instytucji wymienionych w ustawach powołanych w art. 1 ustawy m. in. w ustawie *Prawo bankowe*. Celem nadzoru nad rynkiem finansowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowanie tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości lecz również zaufania do rynku finansowego ze strony jego uczestników, a także zapewnienie ochrony ich interesów poprzez realizację celów określonych w przepisach szczególnych, w tym ustawy *Prawo bankowe*. Krąg podmiotów objętych obowiązkowym nadzorem finansowym jest ujęty w sposób szeroki i obejmuje m. in. wszystkie banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych, nie obejmuje jednak działalności innych podmiotów działających na rynku usług finansowych w oparciu o zasadę swobody działalności gospodarczej takich jak firmy pożyczkowe, kredytowe i inne.

Działalność banków jako instytucji zaufania publicznego, dysponujących środkami finansowymi powierzonymi przez klientów jest działalnością niezwykle istotną zarówno z punktu widzenia samych klientów, jak i z punktu widzenia gospodarki całego państwa, a problemy z niewypłacalnością banku pociągają za sobą negatywne skutki dla całego systemu bankowego, innych przedsiębiorców oraz całego społeczeństwa. W związku z tym władze państwa za pośrednictwem właściwych organów ustanawiają normy prawne adresowane do instytucji bankowych, mające na celu określenie minimalnych standardów sprzyjających ograniczeniu nadmiernie ryzykownej działalności instytucji finansowych. Te unormowania zabezpieczające nie mają jednak zastosowania do działalności instytucji „parabankowych" działających w oparciu o zasadę swobody działalności gospodarczej, niepoddanych reżimowi nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego. Takie rozwiązanie niesie za sobą przede wszystkim poważne zagrożenia w postaci nadużywania ryzyka w działalności, co może prowadzić do bankructwa, jak również do innych patologicznych zachowań, włącznie z przypadkami działań oszukańczych, żerujących na niewiedzy klientów nieposiadających profesjonalnej wiedzy z zakresu funkcjonowania rynku finansowego, procesów finansowych czy konsekwencji podejmowanych działań[7].

Dlatego, w opinii projektodawców, koniecznym jest wprowadzenie odpowiednich działań zabezpieczających i chroniących konsumentów przed nieuczciwymi praktykami instytucji „parabankowych" w postaci m. in. wyposażenia Komisji Nadzoru Finansowego w uprawnienie do podejmowania działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku finansowego, jego zagrożeń oraz podmiotów funkcjonujących na tym rynku, w celu zwiększenia poziomu ochrony interesów uczestników rynku, w szczególności poprzez umożliwienie jej publikowania ostrzeżeń i komunikatów w publicznej radiofonii i telewizji w formie i czasie przez siebie określonym zawierających informacje zwiększające poziom świadomości konsumentów co do podejmowanych decyzji finansowych np. w przedmiocie niepodlegania przez niektóre podmioty finansowe nadzorowi KNF, jak również informacji o braku zabezpieczeń powierzonych takim podmiotom środków

[7] Patrz: Konsument na rynku usług finansowych, Raport TNS Polska dla UOKIK, TNS 2012; Przewodnik po usługach finansowych, UOKIK, Warszawa 2012.

pieniężnych w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Takie informacje udostępnione w środkach masowego przekazu w formie komunikatów lub ostrzeżeń nie będą powodowały naruszenia dóbr osobistych podmiotów „parabankowych", gdyż będą odzwierciedlały jedynie rzeczywistą sytuacją prawną takich podmiotów. W obecnym stanie prawnym, Komisja Nadzoru Finansowego mogła publikować listę podmiotów niepodlegających nadzorowi jedynie na swojej stronie internetowej. Wprowadzona nowelizacji usunie lukę w prawie, na podstawie której podnoszono wobec KNF zarzuty, że umieszczając na liście ostrzeżeń publicznych nazwy instytucji finansowych niepodlegających nadzorowi dochodzi do przekroczenia zakresu ustawowych kompetencji Komisji. Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu zapadłym w dniu 30.08.2011 r. o sygnaturze II GSK 1561/11, jednoznacznie opowiedział się za powyżej wspomnianą tezą, orzekając co następuje: „*Umieszczenie nazwy spółki "D." Sp. z o.o. z siedzibą we W. na stronie internetowej prowadzonej przez KNF w zakładce "ostrzeżenia publiczne" nie spowodowało dla wpisanego tam podmiotu żadnych skutków prawnych, np. w postaci pozbawienia go jakichkolwiek praw lub przysporzenia obowiązków. Wpis stanowi wyłącznie informację o tym, że spółka nie posiada uprawnień (zezwolenia) na prowadzenie określonej działalności bankowej.* ***Sama ta informacja nie jest źródłem zakazu prowadzenia takiej działalności. Jej opublikowanie nie narusza również dóbr osobistych spółki, ponieważ takich skutków nie można przypisać stwierdzeniu okoliczności nie budzących wątpliwości co do zgodności z prawem i ze stanem faktycznym***".

Publikacja komunikatów i ostrzeżeń będzie dokonywana – w zamierzeniu projektodawców - nieodpłatnie w publicznej radiofonii i telewizji w rozumieniu ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji oraz w formie i czasie określonym przez Komisję. Ponadto, jeżeli Komisja uzna to za konieczne ze względu na potrzebę dotarcia do szerokiego kręgu odbiorców lub do konkretnej ich grupy, może zlecić publikację komunikatów i ostrzeżeń w komercyjnych środkach masowego przekazu, również o ogólnopolskim zasięgu. W takiej sytuacji wynagrodzenie za emisję lub publikację pokryte zostanie ze środków finansowych będących w

dyspozycji KNF, a pochodzącymi z opłat uiszczanych na jej rzecz przez banki i inne instytucje poddane nadzorowi finansowemu zgodnie z art. 19 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym[8].

Zmiany w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Wprowadzone w art. 2 i art. 3 projektu ustawy zmiany mają na celu zlikwidowanie rozbieżności w terminologii używanej w *ustawie o kredycie konsumenckim* oraz w ustawie *Prawo bankowe*, a także uzupełnienie luki prawnej, która powoduje różnicowanie sytuacji prawnej banków, innych instytucji uprawnionych do wykonywania czynności bankowych z mocy ustaw szczególnych oraz innych kredytodawców w rozumieniu *ustawy o kredycie konsumenckim* - podmiotów niepodlegających nadzorowi nad rynkiem finansowym w zakresie badania zdolności kredytowej potencjalnych klientów - konsumentów.

Art. 5 pkt 16 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z dnia 17 czerwca 2011 r.) wprowadza w ustawodawstwie polskim pojęcie *„oceny ryzyka kredytowego"* potencjalnego klienta będącego konsumentem, do którego zobowiązane są wszystkie instytucje udzielające kredytu konsumenckiego. Zgodnie przepisem powołanym powyżej, ocena ryzyka kredytowego zdefiniowana jest jako *„ocena zdolności konsumenta do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami, w terminach określonych w umowie o kredyt konsumencki, dokonywana przez kredytodawcę"*.

Powyższa definicja pozostaje w sprzeczności z prawem unijnym w szczególności z brzmieniem art. 8 Dyrektywy 2008/48 w sprawie umów o kredyt konsumencki. Artykuł ten stanowi wyraźnie, iż „Państwa członkowskie zapewniają przeprowadzanie przez kredytodawcę przed zawarciem umowy o kredyt oceny zdolności kredytowej konsumenta na podstawie wystarczających informacji przekazanych mu w stosownych przypadkach przez konsumenta oraz, w razie konieczności, na podstawie informacji uzyskanych z odpowiedniej bazy danych.

[8] Ustawa dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, Dz. U. **z 2006 r. nr 157 poz. 1119 ze zm.**

Państwa członkowskie, których ustawodawstwo wymaga od kredytodawców dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta na podstawie informacji z danej bazy danych, mogą zachować ten wymóg."

Należy w tym miejscu podkreślić, że pojęcie „oceny ryzyka kredytowego" jest znacznie szersze i nie przystające znaczeniowo do pojęcia „oceny zdolności kredytowej", którą dyrektywa wyraźnie odróżnia od ryzyka kredytowego. Ocena ryzyka kredytowego dotyczy transakcji na tle całego portfela kredytowego banku i jego skutków dla banku jako całości, stąd odnosi się do ryzyka banku związanego z zaangażowaniem kapitału przy udzielaniu kredytu, natomiast ocena zdolności kredytowej to indywidualna ocena możliwości spłaty przez kredytobiorcę kredytu w określonych terminach spłaty wraz z odsetkami i prowizjami. Dyrektywa wyraźnie wskazuje na ocenę zdolności kredytowej, bo dotyczyć ma ona konkretnej osoby-konsumenta i jego możliwości spłaty kredytu. Wynikiem badania zdolności kredytowej jest stwierdzenie jej istnienia bądź też braku, natomiast przy badaniu ryzyka kredytowego bank odwołuje się do zasad swojej polityki kredytowej określanej z uwzględnieniem stosownych uchwał i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego i to od tych zasad kredytodawcy zależy, czy właściwe danemu kredytobiorcy parametry są wystarczające do udzielenia kredytu.

Obowiązek badania zdolności kredytowej, błędnie nazywanej w polskiej ustawie o kredycie konsumenckim „oceną ryzyka kredytowego" jest na gruncie prawa europejskiego utożsamiany z postulatami odpowiedzialnego kredytowania i pożyczania. W motywach Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23.04.2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki[9], ustawodawca europejski jednoznacznie stwierdził, że państwa członkowskie powinny podjąć właściwe działania, biorąc pod uwagę specyficzne cechy swojego rynku kredytów, w celu promowania odpowiedzialnych praktyk na wszystkich etapach kredytowych stosunków umownych. Jak wskazuje się dalej, szczególnie ważne jest, aby na rozwijającym się rynku kredytów, kredytodawcy nie angażowali się w nieodpowiedzialne udzielanie pożyczek lub udzielanie kredytów bez uprzedniej oceny zdolności kredytowej, a państwa członkowskie powinny sprawować odpowiedni

[9] Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, z dnia 22.5.2008, L 133/66.

nadzór w celu uniknięcia takich zachowań (motyw 26 Dyrektywy).

Wskazać dodatkowo należy, iż termin „ocena ryzyka kredytowego" zdefiniowany został w ustawie o kredycie konsumenckim tak samo jak termin „ocena zdolności kredytowej" w ustawie - Prawo bankowe. Sformułowanie w ten sposób definicji świadczy o niespójności terminologicznej w ramach polskiego porządku prawnego. Zgodnie z Dyrektywą 2008/48/WE z dnia 23.04.2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki zdolność kredytową powinni badać wszyscy kredytodawcy w jej rozumieniu tj. zarówno banki, jak i inni kredytodawcy. Utrzymanie w ustawie o kredycie konsumenckim terminu „ocena ryzyka kredytowego" prowadzi w istocie do sytuacji, w której bank udzielając kredytu konsumenckiego będzie prowadził ocenę ryzyka kredytowego, a udzielając kredytu komercyjnego, innego niż konsumencki, będzie badał zdolność kredytową, przy czym dokonując oceny ryzyka kredytowego przy kredycie konsumenckim powinien zgodnie z art. 9 ust. 4 uwzględniać art. 70 ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe, czyli obowiązek badania zdolności kredytowej. Ma to istotne znaczenie o tyle, iż zgodnie z powszechnie przyjętym na gruncie prawa bankowego poglądem, istnieje publicznoprawny zakaz udzielania kredytów podmiotom niedającym gwarancji wypłacalności[10]. Celem tego zakazu jest ochrona deponentów w ten sposób, aby zgromadzone przez nich środki pochodzące z dokonanych wkładów nie były udostępnianie osobom o niewiarygodnej zdolności kredytowej. Konsekwentnie więc - jak podnosi się w doktrynie prawa bankowego - o ile obowiązek badania „zdolności kredytowej" oznacza jednocześnie publicznoprawny zakaz udzielania kredytów osobom nieposiadającym zdolności kredytowej[11], o tyle obowiązek oceny „ryzyka kredytowego" oznacza jedynie (według definicji ustawowej) obowiązek zbadania zdolności do spłaty, ale bez jednoczesnego uzależnienia podjęcia decyzji kredytowej od jej wyniku. Mocą art. 70 ustawy *Prawo bankowe* ma być bowiem chroniony nie tyle bank, co przede wszystkim jego deponenci, albowiem to oni powierzają bankowi środki finansowe, które ów bank następnie obciąża ryzykiem (art. 2 ustawy *Prawo bankowe*). Bezpośrednie ograniczenie ryzyka banku prowadzi więc *de facto* do pośredniego ograniczenia

[10] J. Molis, Komentarz do art.70 ustawy - Prawo bankowe, w: *Prawo bankowe. Komentarz. Tom I i II.*, Zakamycze, 2005.
[11] *Ibidem.*

ryzyka deponentów, a co za tym idzie - leży w ich interesie. Z tych względów, Komisja Nadzoru Finansowego jest uprawniona w ramach swoich uprawnień nadzorczych badać w jaki sposób bank przestrzega wymogów udzielenia kredytu podmiotom posiadającym zdolność kredytową[12].

Należy podkreślić, iż w aktualnym stanie prawnym ustawodawca polski - wbrew jednoznacznym postanowieniom Dyrektywy 2008/48/WE, które w żaden sposób nie różnicują kredytodawców konsumenckich w zakresie ich obowiązków - wprowadza odmienne kryteria badania zdolności kredytowej potencjalnych kredytobiorców dla banków oraz kredytodawców niebankowych. Jeśli bowiem bank odmawia udzielenia kredytu właśnie ze względu na brak zdolności kredytowej kredytobiorcy, do czego jest obowiązany przepisami prawa bankowego, to inne niż banki instytucje czyli cała pozostała część rynku kredytowego, która na mocy ustawy o kredycie konsumenckich obowiązana jest jedynie do oceny ryzyka kredytowego, stosować może w istocie zdecydowanie mniej restrykcyjne zasady udzielania kredytów konsumenckich co w istocie przeczy celom Dyrektywy w zakresie przeciwdziałania nadmiernemu zadłużeniu konsumentów i zapobieganiu nieodpowiedzialnemu udzielaniu zwłaszcza pożyczek przez firmy pożyczkowe. Z uwagi więc na to, że przepis Dyrektywy (art. 8) jest w swej treści jednoznaczny i nie zawiera – poza zastrzeżeniem dotyczącym obowiązku oceny zdolności kredytowej wynikającym z ustawodawstwa krajowego (co w polskim ustawodawstwie oznacza obowiązek nałożony ustawą *Prawo bankowe* na banki) – zastrzeżenia dającego swobodę ustawodawcy krajowemu w jego implementacji – artykuł ten powinien zatem podlegać pełnej harmonizacji w polskim prawie.

Podsumowując należy stwierdzić, iż wbrew postanowieniom dyrektywy unijnej postanowienia polskiej regulacji ustawy o kredycie konsumenckim różnicują obowiązki kredytodawców konsumenckich bankowych od niebędących bankami (parabanków) i ułatwiają tym ostatnim udzielanie kredytów osobom, które by ich nie uzyskały w banku ze względu na podwyższone ryzyko braku spłaty lub negatywną historię kredytową. Utrzymanie takich regulacji przeczy przede wszystkim celom

[12] *Ibidem*

uchwalenia Dyrektywy 2008/48/WE w postaci zapobiegania nadmiernemu zadłużeniu konsumentów i przeciwdziałaniu nieodpowiedzialnym praktykom rynkowym w postaci udzielania pożyczek bez badania zdolności kredytowej potencjalnego kredytobiorcy, doprowadzających w konsekwencji do jego nadmiernego zadłużenia przeradzającego się niejednokrotnie w „spiralę zadłużenia". Wobec powyższego, proponowana przez projektodawców zmiana jest w pełni uzasadniona i konieczna.

Kolejną zmianą przedmiotowej nowelizacji jest wprowadzenie w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 *Prawo bankowe* (Dz. U. 1997 Nr 140 poz. 939 z późn. zm.) zmiany art. 105 ust. 4 stanowiącego o obowiązku banku udostępniania innym podmiotom informacji stanowiących tajemnicę bankową. Warunkiem bowiem odpowiedzialnego kredytowania jest prawidłowa ocena zdolności kredytowej konsumenta. Aby jednak ta ocena była prawidłowa i wiarygodna, kredytodawca powinien opierać ją na danych aktualnych, rzetelnych i kompletnych.

Obecnie na mocy art. 105 ust. 4 ustawy, banki mogą wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania innym bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń oraz instytucjom kredytowym - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka kredytowego konsumenta, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Powyższa zmiana jest konieczna, gdyż literalne brzmienie art. 105 ust. 4 pkt 3 ustawy *Prawo bankowe* w obecnym kształcie umożliwia udostępnienie ww. informacji jedynie instytucjom kredytowym, którymi są zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy, podmioty mające swoją siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, prowadzące we własnym imieniu i na własny rachunek na podstawie zezwolenia właściwych władz nadzorczych, działalność

polegającą na przyjmowaniu depozytów lub innych środków powierzonych pod jakimkolwiek tytułem zwrotnym i udzielaniu kredytów lub na wydawaniu pieniądza elektronicznego.

Projekt nowelizacji rozszerza katalog podmiotów, którym banki mają obowiązek udostępnić informacje stanowiące tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, na innych kredytodawców (również tych w rozumieniu art. 5 pkt 2 ustawy o kredycie konsumenckim tj. na wszystkich przedsiębiorców, którzy w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej, udzielają lub dają przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu) pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody osoby, której informacje te dotyczą. W opinii projektodawców, ocena zdolności kredytowej dokonywana przez innych kredytodawców konsumenckich powinna być dokonywana również w oparciu o bazy danych zapewniające kompletne, wiarygodne i aktualne informacje. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki, każde państwo członkowskie zapewnia kredytodawcom z innych państw członkowskich dostęp do baz danych wykorzystywanych w tym państwie członkowskim do oceny zdolności kredytowej konsumentów, z zastrzeżeniem konieczności zapewnienia warunków dostępu na zasadach niedyskryminujących. Ustawa o kredycie konsumenckim definiuje bazy danych zgodnie z art. 5 pkt 15 jako *zbiory danych prowadzone dla celów oceny ryzyka kredytowego przez instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe oraz biura informacji gospodarczej, o których mowa w ustawie z 9.04.2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.* W Dyrektywie z kolei, mowa jest o „bazach danych", które służą „ocenie zdolności kredytowej", a nie o jakichkolwiek innych bazach danych. W związku z powyższym, ustawa winna odnosić się do pojęcia baz danych jako zbiorów danych służących ocenie zdolności kredytowej. Takie rozumienie baz danych pozostaje w zgodzie zarówno z postanowieniami Dyrektywy, jak i z polskimi regulacjami w tym zakresie. Jako przykład można wskazać wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego Rekomendację T. W dokumencie tym, Komisja Nadzoru Finansowego wskazuje wyraźnie na konieczność korzystania przez banki z

własnych i zewnętrznych baz danych przy ocenie zdolności kredytowej klienta detalicznego. KNF zaleca, aby banki oceniały wiarygodność i rzetelność baz danych oraz aby wykorzystywały w zarządzaniu ryzykiem bazy, które zwierają kompletne, wiarygodne i aktualne informacje oraz aby były to bazy zawierające odpowiednią liczbę rekordów (zapisów) w przedziale czasu, a więc aby były to bazy zawierające dane historyczne. Ponadto KNF nakazuje, aby banki przekazywały do takich baz dane kompletne i aktualne. Zatem chodzi tu o takie bazy, które zapewnią kredytodawcy dostęp do danych kompletnych, a więc danych o zobowiązaniach wszystkich klientów podmiotów przekazujących dane do bazy (wierzycieli), zarówno danych o wywiązywaniu się ze zobowiązań, jak i o zaległościach w spłacie tych zobowiązań, a ponadto pozwolą prześledzić wcześniejszą historię kredytową (historię zobowiązań) konsumenta. Takimi danymi dysponują tylko rejestry kredytowe (instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z 29.08.1997 r. - Prawo bankowe) i takie dane powinny być w pierwszej kolejności wykorzystane do oceny zdolności kredytowej. Natomiast informacje gospodarcze gromadzone przez biura informacji gospodarczej jako pozbawione cech kompletności w rozumieniu Rekomendacji T (są to zbiory, które nie zawierają informacji historycznych, z tych zbiorów informacje o zadłużeniu powinny być usuwane ustawowo w terminie 14 dni po ich spłacie przez dłużnika) mogą być oczywiście wykorzystywane, ale jedynie jako dodatkowe (uzupełniające) źródło wiedzy pozwalającej weryfikować zdolność kredytową (ryzyko kredytowe według ustawy).

Poddając analizie prawidłowość implementacji art. 9 Dyrektywy do polskiego porządku prawnego zwrócić należy uwagę, że art. 105 ust. 4 ustawy *Prawo bankowe* – jako podstawa funkcjonowania rejestrów kredytowych - pozwalał dotychczas na gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie informacji objętych tajemnicą bankową dla celów oceny zdolności kredytowej jedynie bankom i tzw. instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów (spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym). Implementując dyrektywę do polskiego ustawodawstwa do powyższego katalogu dodano jedynie instytucje kredytowe w zakresie informacji stanowiących tajemnicę bankową w obszarze niezbędnym do oceny ryzyka kredytowego konsumenta, o którym mowa w art. 9 ustawy z 12.05.2011 r. o kredycie

konsumenckim (art. 105 ust. 4 pkt 3), czyli dodano w istocie jedynie kategorię kredytodawców z innych państw członkowskich, którzy nie prowadzą w Polsce bezpośrednio działalności w formie oddziału lub nie notyfikowały w Polsce prowadzenia działalności transgranicznej (czyli kredytodawców z innych państw członkowskich, którzy na obszarze poza granicami RP kredytują polskich obywateli lub rezydentów). Uniemożliwienie dostępu do rejestrów kredytowych wszystkim innym kredytodawcom konsumenckim (innym niż banki, instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów i instytucje kredytowe, tj. np. firmom pożyczkowym) oznacza, że jedynymi bezpośrednimi bazami zewnętrznymi, które dla tej części kredytodawców konsumenckich mogą być wykorzystywane dla oceny ryzyka kredytowego pozostają biura informacji gospodarczej, co w konsekwencji stanowi naruszenie traktatowych reguł konkurencji i zasady swobody przepływu usług określonych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgodnie z brzmieniem art. 8 Dyrektywy to kredytodawca decyduje, z której bazy danych chce skorzystać. Przyjęte obecnie rozwiązanie legislacyjne art. 105 ust. 4 ustawy - Prawo bankowe powoduje, że kredytodawca inny niż bank, SKOK lub instytucja kredytowa pozbawiony jest takiego wyboru. W każdej bowiem sytuacji zmuszony będzie korzystać z usług biura informacji gospodarczej. Dla tych kredytodawców wbrew unijnym regułom konkurencji wprowadza się monopol jednej z baz danych w rozumieniu ustawy, tj. biur informacji gospodarczych czyli baz, które dla bezwzględnie wymaganego przez Dyrektywę obowiązku oceny ryzyka kredytowego mogą mieć znaczenie jedynie pomocnicze. Konsekwencją przyjęcia tej zasady jest również dość jednoznaczny wniosek, że ta część polskich kredytodawców konsumenckich będzie w gorszej sytuacji niż podmioty z innych krajów członkowskich UE, które mieszczą się w definicji instytucji kredytowych z innych krajów członkowskich. Zasada wzajemności wymiany informacji kredytowej, która uznana została przez Grupę ekspertów Komisji Europejskiej do spraw historii kredytowej za kluczową *(key principle)* dla spełnienia wymogów nałożonej Dyrektywą zasady niedyskryminacji w dostępie do baz danych - nie będzie w obecnym stanie prawnym w tym zakresie spełniona. Bezpośrednia dostępność

informacji z baz danych właściwych dla oceny zdolności kredytowej (czyli przede wszystkim rejestrów kredytowych) jest więc niezbędna i nie może być ograniczona.

Jednocześnie celem zachowania zasady priorytetu ochrony tajemnicy bankowej i zachowania szczelności systemu oraz zapewnienia pełnej ochrony danych osobowych, proponuje się modyfikację polegającą na dodaniu obowiązku posiadania upoważnienia – zgody konsumenta w przypadku udostępniania przez rejestr kredytowy danych na rzecz kredytodawcy konsumenckiego innego niż banki i instytucje kredytowe. Obiektywnie uzasadnione jest również w tym przypadku zachowanie dodatkowych zabezpieczeń w odniesieniu do mechanizmu dostępu do baz danych (informacji stanowiących tajemnicę bankową) kredytodawców niebędących bankami. Zabezpieczeniami tymi są procedury uzyskiwania dostępu do informacji stanowiących tajemnicę bankową tylko w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów konsumenckich i przeprowadzeniem oceny ryzyka w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim (prawidłowo: oceny zdolności kredytowej).

Celem wprowadzenia następnej zmiany - art. 7 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim jest nałożenie na kredytodawców lub pośredników kredytowych dodatkowego obowiązku polegającego na podawaniu w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny, oprócz danych takich jak stopa oprocentowania kredytu, całkowita kwota kredytu czy rzeczywista roczna stopę oprocentowania, również obowiązkowej informacji czy dany kredytodawca podlega nadzorowi organów uprawnionych do nadzoru nad rynkiem finansowym czyli Komisji Nadzoru Finansowego. Niezamieszczenie takiej informacji w reklamie będzie stanowiło wykroczenie, za które przewidywana jest kara grzywny, z czym związana jest zmiana art. 138c § 2 Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.).

Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedmiot niniejszej nowelizacji w zakresie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.[13]) dotyczy przede wszystkim zmian regulacji postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów uregulowanego w art. 26 ww. ustawy. Zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, stosowanie przez przedsiębiorców praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jest bezwzględnie zakazane. Z kolei art. 24 ust. 2 ustawy zawiera ustawową definicję praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. I tak zgodnie z jego brzmieniem, pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów rozumie się "godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy". Pomocne w zdefiniowaniu praktyki, o której mowa w art. 24 ust. 2 ustawy jest przytoczenie uzasadnienia jednej z decyzji Prezesa UOKiK, w której wskazał on, że "*źródłem tego rodzaju praktyk nie jest siła ekonomiczna i władza rynkowa profesjonalisty, ale jego przewaga nad nieprofesjonalnymi uczestnikami obrotu, przejawiająca się nie tyle w indywidualnych transakcjach, co w relacjach z nieskonkretyzowaną - co do ilości - grupą odbiorców*"[14]. W zakresie tego pojęcia będzie się mieścić również jednorazowe, incydentalne czy też okazjonalne zachowanie (działanie lub zaniechanie) przedsiębiorcy, jeśli tylko jego skutkiem będzie naruszenie zbiorowych interesów konsumentów[15].

Z zakazem praktyk powiązana jest kompetencja Prezesa UOKiK do podjęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zakończenia takiego postępowania decyzją administracyjną. Zgodnie z art. 26 ust. 1 Ustawy, w przypadku naruszenia powyższego zakazu przez popełnienie czynu, który odpowiada definicji praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, Prezes

[13] Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173.
[14] Decyzja Prezesa UOKIK z dnia 11.03.2005 nr. RGD 16/2005 , Dz. UOKIK nr 2, poz.20.
[15] M. Sieradzka, Komentarz do art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. , Lex 2008.

Urzędu wyda decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania (a jeżeli przedsiębiorca już zaprzestał stosowania tej praktyki - decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającej jej zaniechanie - art. 27 ust. 2 ustawy).

Proponowana przez projektodawców nowelizacja wprowadza zmianę w postaci dodania w Rozdziale 2 ustawy art. 26a, na mocy którego Prezes Urzędu będzie zobowiązany niezwłocznie poinformować organ właściwy do nadzoru nad rynkiem finansowym tj. Komisję Nadzoru Finansowego o podjęciu decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej jej zaniechanie wobec instytucji finansowej niepodlegającej nadzorowi finansowemu w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Taka regulacja umożliwi z kolei Komisji podjęcie działań zmierzających do wyjaśnienia, czy taka instytucja nie narusza przepisów prawa bankowego i innych ustaw szczególnych regulujących rynek finansowy i podjęcia ewentualnych działań np. w postaci zawiadomienia właściwych jednostek Prokuratury. Ponadto Komisja będzie mogła, w sytuacji gdy uzna to za konieczne i uzasadnione, podjąć działania zmierzające do poinformowania konsumentów o niepodleganiu przez takie instytucje nadzorowi oraz niepodleganiu regulacjom prawa bankowego, w postaci publikacji komunikatów lub ostrzeżeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4 i 4a.

Kolejna ze zmian dotyczy wprowadzenia art. 31a ustawy, mocą którego ustawodawca nałożyłby na Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, obowiązek przekazywania Komisji Nadzoru Finansowego informacji dotyczących działalności instytucji finansowych niepodlegających nadzorowi, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie naruszenia przepisów prawa konsumenckiego oraz zobowiązanie do poinformowania Komisji o wszczętych wobec takich podmiotów, postępowania w sprawach podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Dzięki uzyskaniu takich informacji Komisja Nadzoru Finansowego będzie mogła w bardziej optymalny sposób wykonywać swoje ustawowe zadania m. in. w zakresie działania na rzecz zapewniania ochrony interesów uczestników rynku finansowego i skorzystać ze swoich ustawowych uprawnień

przewidzianych w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym.

2. Przewidywane skutki społeczne i finansowe nowelizacji.

Projektowana nowelizacja wywoła pozytywne skutki społeczne w postaci upowszechnienia wiedzy na temat rynku finansowego oraz zachodzących na nim procesów i funkcjonujących podmiotów, lecz również zwiększy zaufanie konsumentów do instytucji na nim działających. Powyższa zmiana oddaje nastroje społeczne Polaków oczekujących uzyskania szerszych informacji na temat podmiotów działających na rynku usług finansowych a niepodlegających nadzorowi KNFu. Ponadto zmiany powyższe wyposażą odpowiednie instytucje w uprawnienia, dzięki którym będą one mogły w sposób bardziej efektywny informować uczestników rynku finansowego o podmiotach niepodlegających nadzorowi. Interes konsumentów będzie dodatkowo chroniony poprzez zobowiązanie wszystkich kredytodawców do podawania w reklamach kredytów konsumenckich – informacji czy dany przedsiębiorca podlega lub nie podlega nadzorowi. Nadto, nałożenie na wszystkich kredytodawców, w tym banki i instytucje niebankowe jednakowych obowiązków w zakresie badania zdolności kredytowej kredytobiorców będących konsumentami doprowadzi w skali całego społeczeństwa do pozytywnych skutków w postaci zmniejszenia stopnia nieodpowiedzialnego zadłużania się Polaków, a w skali jednostkowej do podejmowania bardziej racjonalnych decyzji finansowych. Przedmiotowa zmiana pozwoli na zwiększenie wiedzy i świadomości finansowej Polaków np. w przedmiocie działalności firm finansowych przyjmujących depozyty, które nie są – w przypadku ich upadłości – gwarantowane w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Przedmiotowe zmiany nie spowodują skutków finansowych w postaci obciążenia budżetu państwa, ani jednostek samorządu terytorialnego.

3. Oświadczenie o przeprowadzonych konsultacjach.

Projekt nie został poddany konsultacjom w myśl art. 34 ust. 3 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32).

4. **Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej**

Przedmiot niniejszej nowelizacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

5. **Przedmiotowy projekt zmiany ustawy nie powoduje konieczności wydania aktów wykonawczych.**